

การพัฒนาแนวทางเสริมสร้างสมรรถนะครูด้านการบริหารจัดการชั้นเรียนสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24

Developing a Guideline to Strengthen Teacher Competency in Classroom Management for Educational Institution under the Jurisdiction of the Secondary Education Service Area 24

วรรณนิภา วงศ์สวาสต์¹, รุ่งสรณ์ โฉมยา²

Wannipa Wongsawasde¹, Rungson Chomeya²

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อ 1) ศึกษาองค์ประกอบและตัวชี้วัดสมรรถนะครูด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน สำหรับสถานศึกษา 2) เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์สมรรถนะครูด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน สำหรับสถานศึกษา และ 3) เพื่อพัฒนาแนวทางเสริมสร้างสมรรถนะครูด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน สำหรับสถานศึกษา เป็นการวิจัยและพัฒนา มีวิธีดำเนินการวิจัย 3 ระยะตามความมุ่งหมายของการวิจัย กลุ่มตัวอย่าง คือ ครู จำนวน 327 คน ได้มาจากการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม แบบประเมินองค์ประกอบและตัวชี้วัด แบบสัมภาษณ์ และแบบประเมินแนวทาง สถิติที่ใช้ในการวิจัย คือ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นแบบปรับปรุง

ผลการวิจัย พบว่า 1. องค์ประกอบและตัวชี้วัดสมรรถนะครูด้านการบริหารจัดการชั้นเรียนสำหรับสถานศึกษา มี 6 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) การจัดกิจกรรมในชั้นเรียน 2) การสร้างความสัมพันธ์ทางบวก 3) การกำหนดกฎระเบียบ กติกา 4) การสร้างบรรยากาศที่ส่งเสริมการเรียนรู้ 5) การจัดสภาพแวดล้อมภายในชั้นเรียน และ 6) การจัดทำข้อมูลสารสนเทศ ซึ่งการจัดกิจกรรมในชั้นเรียน มี 4 ตัวชี้วัด การสร้างความสัมพันธ์ทางบวก มี 6 ตัวชี้วัด การกำหนดกฎระเบียบ กติกา 3 ตัวชี้วัด การสร้างบรรยากาศที่ส่งเสริมการเรียนรู้ มี 3 ตัวชี้วัด การจัดสภาพแวดล้อมภายในชั้นเรียน มี 4 ตัวชี้วัด และการจัดทำข้อมูลสารสนเทศ 5 ตัวชี้วัด 2. สภาพปัจจุบันสมรรถนะครูด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน สำหรับสถานศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดสามอันดับแรก คือ การกำหนดกฎระเบียบ กติกา การจัดสภาพแวดล้อมภายในชั้นเรียน การสร้างบรรยากาศที่ส่งเสริมการเรียนรู้ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การจัดกิจกรรมในชั้นเรียน ส่วนสภาพที่พึงประสงค์สมรรถนะครูด้านการบริหารจัดการชั้นเรียนสำหรับสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน 3. การพัฒนาแนวทางเสริมสร้างสมรรถนะครูด้านการบริหารจัดการชั้นเรียนสำหรับสถานศึกษา ประกอบด้วย 1) แนวทางเสริมสร้างสมรรถนะครูด้านการจัดกิจกรรมในชั้นเรียน มี 10 แนวทาง 2) แนวทางเสริมสร้างสมรรถนะครูด้านการสร้างความสัมพันธ์ทาง

¹ นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

² ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ภาควิชาจิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

¹ Master's Student Educational Administration, Faculty of Education, Mahasarakham University

² Asst. Prof. Dr. Educational Psychology and Guidance, Faculty of Education, Mahasarakham University

บวก มี 7 แนวทาง 3) แนวทางเสริมสร้างสมรรถนะครูด้านการกำหนดกฎระเบียบ กติกา มี 7 แนวทาง 4) แนวทางเสริมสร้างสมรรถนะครูด้านการสร้างบรรยากาศที่ส่งเสริมการเรียนรู้ มี 5 แนวทาง 5) แนวทางเสริมสร้างสมรรถนะครูด้านการจัดสภาพแวดล้อมภายในชั้นเรียนมี 11 แนวทาง 6) แนวทางเสริมสร้างสมรรถนะครูด้านการจัดทำข้อมูลสารสนเทศ มี 6 แนวทาง

คำสำคัญ: สมรรถนะครู, การพัฒนาแนวทาง, การบริหารจัดการชั้นเรียน, สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24

Abstract

The purposes of this research were 1) to study the elements and indicators of teacher competency in classroom management for educational institutions. 2) to study the current state and the desirable state of teacher competency in classroom management for educational institution. 3) to develop a guideline to strengthen teacher competency in classroom management for educational institution. The samplings were 327 teachers of the Secondary Education Service Area 24. The samplings were chosen using Stratified Random Sampling. The research instruments used in this study were 1) a questionnaire with 5 levels rating scale and 2) a questionnaire and an evaluation of the suitability and possibility. Statistics used in the study were 1) percentage 2) average 3) standard deviation and 4) Correlation Coefficient

The findings showed that: 1. There were 6 elements and 25 indicators of teacher competency in classroom management for educational Institution under the Jurisdiction of the Secondary Education Service Area 24. 2. The current state of Teacher Competency in Classroom Management for Educational Institution under the Jurisdiction of the Secondary Education Service Area 24 was at a moderate level in all areas. When considering each dimension, it was found that the highest means were determining rules and regulations, classroom environment, and motivating learning atmosphere. Besides, the lowest mean was classroom activity. The desirable state of Teacher Competency in Classroom Management for Educational Institution under the Jurisdiction of the Secondary Education Service Area 24 was at the highest level at all areas. When considering each dimension, it was found that every dimension was at the highest level. 3. The developments of a guideline to strengthen Teacher Competency in Classroom Management for Educational Institution under the Jurisdiction of the Secondary Education Service Area 24 consisted of 1) 10 guidelines of teacher competency in classroom activity, 2) 7 guidelines of teacher competency in positive relationship, 3) 7 guidelines of teacher competency in determining rule and regulations, 4) 5 guidelines of teacher competency in motivating learning atmosphere, 5) 11 guidelines of teacher competency in classroom environment, and 6) 6 guidelines of teacher competency in providing information.

Keywords: Teacher Competency, developing guidelines, Competency in Classroom Management, the Secondary Education Service Area 24

บทนำ

กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดนโยบาย การปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง (พ.ศ. 2552 - 2561) โดยมีวิสัยทัศน์ให้คนไทยได้เรียนรู้ตลอด ชีวิตอย่างมีความสุขภายใน ปี 2561 จะต้องมีการ ปฏิรูปการศึกษาและการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ โดย กำหนดจุดเน้นและแนวทางการพัฒนาคุณภาพผู้ เรียนไปสู่การปฏิบัติในระดับสถานศึกษาและระดับ ชั้นเรียน ซึ่งจะช่วยยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนให้สูงขึ้น (กระทรวงศึกษาธิการ, 2553) ครู หรือผู้สอนเป็นบุคคลที่มีความสำคัญมากที่สุดในการ กระบวนการจัดการศึกษา เพราะเนื้อหาของ การจัดการศึกษาคือกิจกรรมการเรียนการสอนที่เกิดขึ้นระหว่างครูกับผู้เรียน การที่ครูจะเป็นบุคคลที่ สามารถพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพได้นั้น ครูต้อง เรียนรู้และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องโดยปรับ บทบาทใหม่เป็น 2 บทบาท คือ 1) ครูในฐานะ ผู้ปฏิบัติการสอนเป็นหลัก 2) ครูในฐานะนักวิจัย เชิงปฏิบัติการในชั้นเรียนซึ่งเป็นบทบาทเสริมโดย การสอนและการวิจัยไม่ใช่สิ่งที่แยกจากกัน ดังที่ครูเคยเป็น (ญาณภัทร สีหะมงคล, 2552) ครู จำเป็นต้องพัฒนาหลักสูตรวิธีการเรียนการสอนการ จูงใจให้ผู้เรียนเกิดความอยากเรียนการพัฒนา พฤติกรรมผู้เรียนการเพิ่มสัมฤทธิ์ผลการเรียนและ การสร้างบรรยากาศการเรียน รู้เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ (วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา, 2544)

เมื่อครูเป็นบุคลากรที่มีบทบาทสำคัญ ในกระบวนการจัดการศึกษา คุณภาพของครูจึง มีความสำคัญเพราะครูที่มีคุณภาพจะส่งผลต่อผู้ เรียนที่มีคุณภาพ ครูจึงมีบทบาทสำคัญอย่างยิ่ง ในการพัฒนาคนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรม และวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับ บุคคลอื่นได้อย่างมีความสุข คุณภาพของครูผู้สอน เป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงด้าน การเรียนรู้ของผู้เรียน (เลขาธิการสภาการศึกษา,

2556) นอกจากนี้พระราชบัญญัติสภาครูและ บุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. 2546 ยังได้บัญญัติ มาตรฐานวิชาชีพทางการศึกษาซึ่งเป็นข้อกำหนดเกี่ยวกับ คุณสมบัติและคุณภาพที่พึงประสงค์ที่ต้องการ ให้เกิดขึ้นในการประกอบวิชาชีพครู โดยกำหนดให้ ผู้ประกอบวิชาชีพจะต้องนำมาตรฐานวิชาชีพไปใช้ เป็นหลักเกณฑ์ในการประกอบวิชาชีพครูสภา ซึ่งได้ กำหนดมาตรฐานไว้ 3 ด้าน คือ มาตรฐานด้านความ รู้และประสบการณ์ มาตรฐานด้านการปฏิบัติงาน และมาตรฐานด้านการปฏิบัติตน ซึ่งการจัดการเรียน รู้และการจัดการชั้นเรียนเป็นส่วนหนึ่งในมาตรฐาน ด้านการปฏิบัติตน และเพื่อให้ข้าราชการครูและ บุคลากรทางการศึกษามีและเลื่อนวิทยฐานะ ของ สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากร ทางการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษา ขั้นพื้นฐาน ได้กำหนดสมรรถนะครูไว้ 2 สมรรถนะ คือ สมรรถนะหลัก และสมรรถนะประจำสายงาน ซึ่งการบริหารจัดการชั้นเรียนก็เป็นหนึ่งในสมรรถนะ ประจำสายงาน สมรรถนะเป็นปัจจัยสำคัญที่จะ ช่วยให้บุคลากรสามารถปฏิบัติงานที่รับผิดชอบให้ บรรลุตามความต้องการขององค์กร ปัจจุบันองค์กร ต่างๆ ทั้งในประเทศและต่างประเทศได้นำเอา สมรรถนะมาใช้ในการบริหารงานโดยเฉพาะอย่างยิ่งงานด้านการบริหารทรัพยากรมนุษย์ (พชรวิทย์ จันทรศิริสิริ, 2554)

จะเห็นได้ว่าเมื่อครูเป็นบุคคลสำคัญในการ พัฒนาการศึกษ การพัฒนาครูจึงจำเป็นอย่างยิ่งใน โลกปัจจุบันที่กระแสแห่งการเปลี่ยนแปลงทั้งด้าน เศรษฐกิจ สังคมเทคโนโลยีและข้อมูลข่าวสารต่างๆ ในแต่ละรอบปีจึงมีหน่วยงาน องค์กร สถาบันต่างๆ ทั้งภาครัฐและเอกชนต่างดำเนินการพัฒนาครูและ บุคลากรทางการศึกษา แต่จากผลการศึกษาสภาพ ปัจจุบันและปัญหาการพัฒนาครูของ (เลขาธิการสภา การศึกษา, 2556) การพัฒนาครูจึงไม่มีคุณภาพ และมาตรฐานที่ชัดเจน หลักสูตรและเนื้อหาไม่ สอดคล้องกับความต้องการในการพัฒนาตนเอง ของครู เน้นหลักการทฤษฎีมากกว่าการได้ลงมือ ปฏิบัติ ทำให้ครูไม่สามารถประยุกต์ใช้ความรู้จาก

การอบรมได้ ขาดการติดตามประเมินผลอย่างต่อเนื่องหลังการอบรม การพัฒนาสมรรถนะครูด้านการบริหารจัดการชั้นเรียนสำหรับสถานศึกษา จะประสบความสำเร็จหรือมีประสิทธิภาพอย่างยั่งยืนหรือไม่นั้นจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องมีแนวทางพัฒนาที่มีคุณภาพซึ่งสามารถบอกรายละเอียดของขั้นตอนวิธีการไว้อย่างชัดเจนเพื่อให้ผู้ปฏิบัติได้เข้าใจ และสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้นจะเห็นได้ว่าแนวทางเป็นสิ่งสำคัญและจำเป็นในการที่จะบอกให้ผู้ปฏิบัติได้รับรู้ถึงขั้นตอนวิธีการในการปฏิบัติงานเพื่อให้เกิดการพัฒนาและเป็นไปในทิศทางที่ต้องการ (เลขาธิการสภาการศึกษา, 2556)

จากการดำเนินงานด้านการจัดการศึกษาลำปางงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 มีปัญหาและอุปสรรคในการบริหารจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนในสังกัด คือ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนยังไม่เป็นที่น่าพอใจ และไม่บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ ทั้งผลการประเมินคุณภาพของการศึกษาระดับชาติ (O-Net) ระดับคะแนนของแต่ละรายวิชายังคงต่ำกว่ามาตรฐานจากสถานการณ์ดังกล่าวสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 มีความตระหนักถึงภารกิจสำคัญในการพัฒนาและยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนในสังกัด โดยมุ่งเน้นให้ผู้เรียนที่เป็นผลผลิตจากระบบการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพ กระบวนการบริหารและกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนต้องมีประสิทธิภาพ เพื่อให้สอดคล้องกับจุดเน้นในการพัฒนาการศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานที่มุ่งพัฒนาคุณภาพผู้เรียนควบคู่กับการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาในการบริหารจัดการชั้นเรียน ซึ่งปัจจุบันสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 ยังขาดแนวทางที่ใช้ประกอบการพัฒนาสมรรถนะครูผู้สอนที่ชัดเจน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24, 2559)

จากปัญหาดังกล่าวผู้วิจัยในฐานะที่เป็นครูผู้สอนคนหนึ่ง มีความสนใจที่จะศึกษาการพัฒนา

แนวทางเสริมสร้างสมรรถนะครูด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน สำหรับสถานศึกษา เพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาองค์ประกอบและตัวชี้วัดสมรรถนะครูด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24
2. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์สมรรถนะครูด้านการบริหารจัดการชั้นเรียนสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24
3. เพื่อพัฒนาแนวทางเสริมสร้างสมรรถนะครูด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง และกลุ่มผู้ให้ข้อมูล

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร ได้แก่ ครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 จำนวน 2,057 คน จาก 55 โรงเรียน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 จำนวน 327 คน โดยการเทียบจำนวนประชากรทั้งหมดกับตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan) และดำเนินการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) ให้ได้มาซึ่งกลุ่มตัวอย่าง

2. กลุ่มผู้ให้ข้อมูล

2.1 กลุ่มผู้ให้ข้อมูลทำหน้าที่ตรวจสอบความเหมาะสมขององค์ประกอบและตัวชี้วัด ได้แก่

ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน

2.2 กลุ่มผู้ให้ข้อมูลทำหน้าที่ให้สัมภาษณ์เชิงลึกข้อมูลเกี่ยวกับการพัฒนาแนวทางเสริมสร้างสมรรถนะครูด้านการบริหารจัดการชั้นเรียนสำหรับสถานศึกษา ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน

2.3 กลุ่มผู้ให้ข้อมูลทำหน้าที่ตรวจสอบความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทาง ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แบบประเมินองค์ประกอบและตัวชี้วัดสมรรถนะครูด้านการบริหารจัดการชั้นเรียนสำหรับสถานศึกษา แบ่งเป็น 2 ตอน คือ ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไป ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามปลายปิดแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบของลิเคิร์ท (Likert Type) มีจำนวน 40 ข้อ

2. แบบสอบถามสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์สมรรถนะครูด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 ประกอบด้วย 2 ตอน คือ ตอนที่ 1 เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) และตอนที่ 2 เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่าตามแบบของลิเคิร์ท (Likert Type) 5 ระดับ

3. แบบสัมภาษณ์ เป็นแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง

4. แบบประเมินการพัฒนาแนวทางเสริมสร้างสมรรถนะครูด้านการบริหารจัดการชั้นเรียนสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 เป็นแบบสอบถามปลายปิดแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามวิธีของลิเคิร์ท (Likert Type) 5 ระดับ

การดำเนินการวิจัย

การดำเนินการวิจัยแบ่งออกเป็น 3 ระยะ ตามจุดมุ่งหมายของการวิจัย ดังนี้

ระยะที่ 1 การศึกษาองค์ประกอบและตัวชี้วัดสมรรถนะครูด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน มี

ทั้งหมด 4 ขั้นตอน คือ 1) ศึกษาเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการในชั้นเรียน 2) สังเคราะห์ข้อมูลจากขั้นตอนที่ 1 3) ประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบและตัวชี้วัดโดยผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 คน และ 4) วิเคราะห์ความเหมาะสม และดำเนินการคัดเลือกองค์ประกอบและตัวชี้วัดตามเกณฑ์ที่กำหนด

ระยะที่ 2 การศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นสมรรถนะครูด้านการบริหารจัดการชั้นเรียนสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 มีทั้งหมด 3 ขั้นตอน คือ 1) นำผลการศึกษาองค์ประกอบในระยะที่ 1 มาใช้ในการสร้างแบบสอบถาม 2) เก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง และ 3) วิเคราะห์ข้อมูล

ระยะที่ 3 การพัฒนาแนวทางเสริมสร้างสมรรถนะครูด้านการบริหารจัดการชั้นเรียนสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 มีทั้งหมด 5 ขั้นตอน คือ 1) นำผลการวิเคราะห์ลำดับความต้องการจำเป็นมาเป็นกรอบการสร้างแบบสัมภาษณ์เชิงลึก 2) สัมภาษณ์เชิงลึกจากผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน และสังเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ 3) ออกแบบการพัฒนาแนวทางเสริมสร้างสมรรถนะครูด้านการบริหารจัดการชั้นเรียนสำหรับสถานศึกษา 4) ประเมินแนวทาง โดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน และ 5) วิเคราะห์ความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางและคัดเลือกแนวทางตามเกณฑ์ที่กำหนด

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบประเมินองค์ประกอบและตัวชี้วัดสมรรถนะครูด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน โดยใช้ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2. การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นของสมรรถนะครูด้านการบริหาร

จัดการชั้นเรียนสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 วิเคราะห์โดยใช้ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และหาค่าดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นแบบปรับปรุง (Modified Priority Needs Index: PNI(modified)) เพื่อจัดลำดับความสำคัญของการจำเป็น

3. การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์เชิงลึกจากผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน เกี่ยวกับการพัฒนาแนวทางเสริมสร้างสมรรถนะครูด้านการบริหารจัดการชั้นเรียนสำหรับสถานศึกษา โดยการวิเคราะห์เนื้อหา

4. การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบประเมินแนวทางสมรรถนะครูด้านการบริหารจัดการชั้นเรียนสำหรับสถานศึกษา โดยใช้ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย

1. องค์ประกอบสมรรถนะครูด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน สำหรับสถานศึกษา มี 6 องค์ประกอบ 25 ตัวชี้วัด ได้แก่ 1) การจัดกิจกรรมในชั้นเรียน มี 4 ตัวชี้วัด ได้แก่ บังจายนำเข้า, กระบวนการ, ผลลัพธ์, ผลย้อนกลับ 2) การสร้างความสัมพันธ์ทางบวก มี 6 ตัวชี้วัด ได้แก่ การใช้การเตือน, การเปลี่ยนสิ่งแวดล้อม, การใช้วิธีการแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ, การใช้สัญญา, การปรับพฤติกรรม, การให้ตัวแบบ 3) ด้านการกำหนดกฎระเบียบ กติกา มี 3 ตัวชี้วัด ได้แก่ สำรวจความจำเป็นที่จะต้องมีการระเบียบ, เลือกรางวัลและกำหนดผลที่เกิดตามมา, สอนและทบทวนกฎระเบียบ 4) การสร้างบรรยากาศที่ส่งเสริมการเรียนรู้ มี 3 ตัวชี้วัด ได้แก่ การสื่อสารด้วยคำพูด, การสื่อสารที่ไม่ใช้คำพูด, การประชุม 5) การจัดสภาพแวดล้อมภายในชั้นเรียน มี 4 ตัวชี้วัด ได้แก่ การจัดบริเวณทางเดินให้ปราศจากสิ่งกีดขวาง, เด็กทุกคนต้องอยู่ในสายตาครู, จัดวัสดุอุปกรณ์ให้สะดวกต่อการหยิบใช้, นักเรียนทุกคนมองเห็นครู 6) ด้านการจัดทำข้อมูลสารสนเทศ มี 5 ตัวชี้วัด ได้แก่ การรวบรวมข้อมูล, การตรวจสอบ

ข้อมูล, การประมวลผลข้อมูล, การนำเสนอข้อมูลสารสนเทศ, การจัดเก็บข้อมูลสารสนเทศ

2. สภาพปัจจุบันสมรรถนะครูด้านการบริหารจัดการชั้นเรียนสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดสามอันดับแรก คือ การกำหนดกฎระเบียบ กติกา การจัดสภาพแวดล้อมภายในชั้นเรียน การสร้างบรรยากาศที่ส่งเสริมการเรียนรู้ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ การจัดกิจกรรมในชั้นเรียน ส่วนสภาพที่พึงประสงค์สมรรถนะครูด้านการบริหารจัดการชั้นเรียนสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน

3. การพัฒนาแนวทางเสริมสร้างสมรรถนะครูด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน สำหรับสถานศึกษา ประกอบด้วย 1) แนวทางเสริมสร้างสมรรถนะครูด้านการจัดกิจกรรมในชั้นเรียน มี 10 แนวทาง ได้แก่ ครูศึกษาหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้, คุรุศึกษารูปแบบการเรียนรู้แบบต่าง ๆ, ครูวิเคราะห์ผู้เรียนรายบุคคล, ครูออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้, ครูจัดทำสื่อและนวัตกรรมอย่างหลากหลาย, ครูเสนอแผนการจัดการเรียนรู้เพื่อขออนุมัติใช้สอน, ครูส่งเสริมให้นักเรียนเป็นผู้ดำเนินกิจกรรม, ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลาย, ครูวัดและประเมินผลอย่างหลากหลาย, ครูนำข้อมูลผลการพัฒนาคุณภาพประจำปีมาเป็นพัฒนาผู้เรียน 2) แนวทางเสริมสร้างสมรรถนะครูด้านการสร้างความสัมพันธ์ทางบวก มี 7 แนวทาง ได้แก่ ครูสร้างความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียน, ครูเป็นแบบอย่างในการแสดงพฤติกรรมนั้น ๆ, ครูติดตามพฤติกรรมตลอดจนการพูดคุยกับนักเรียนอย่างทั่วถึง, เมื่อนักเรียนทะเลาะกันครูควรเข้าไปหาสาเหตุ, ครูควรใช้คำพูดที่เป็นการส่งเสริมการเรียนรู้, การประชุมร่วมกัน, ครูใช้ท่าทางในการสื่อสารกับนักเรียน 3) แนวทางเสริมสร้างสมรรถนะครูด้านการกำหนดกฎระเบียบ

กติกา มี 7 แนวทาง ได้แก่ ครูกำหนดความคาดหวังที่มีต่อการแสดงพฤติกรรมของนักเรียน, ครูกำหนดกฎระเบียบของชั้นเรียนโดยระบุเป็นข้อ ๆ, ครูเขียนด้วยข้อความสั้น ๆ, เป็นกฎระเบียบที่เป็นสิ่งจำเป็นจริง ๆ, ควรเป็นกฎระเบียบที่ให้ความสำคัญกับพฤติกรรมที่ต้องการ, นักเรียนมีส่วนร่วมในการพิจารณาปรับปรุงกฎระเบียบ กติกาของห้องเรียน, กฎระเบียบที่ดีควรระบุผลที่ตามมาของการไม่ปฏิบัติตามกฎ

4. แนวทางเสริมสร้างสมรรถนะครูด้านการสร้างบรรยากาศที่ส่งเสริมการเรียนรู้ มี 5 แนวทาง ได้แก่ ครูผู้สอนต้องมีเทคนิค, ครูใช้เทคนิคการเสริมแรง, ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็น, ครูฝึกการทำงานเป็นกลุ่ม, ครูใช้เทคนิคและวิธีสอนที่ไม่ทำให้นักเรียนเบื่อ 5) แนวทางเสริมสร้างสมรรถนะครูด้านการจัดสภาพแวดล้อมภายในชั้นเรียนมี 11 แนวทาง ได้แก่ การจัดโต๊ะและเก้าอี้ของนักเรียนให้มีขนาดและเหมาะสม, จัดให้นักเรียนได้มีการหมุนเวียนในการนั่ง, จัดให้มีช่องว่างระหว่างแถว, ห้องเรียนต้องมีแสงสว่างพอเหมาะ, ห้องเรียนต้องมีอากาศถ่ายเทได้ดี, ห้องเรียนต้องปราศจากสิ่งรบกวนต่าง ๆ, แต่งตั้งเวรประจำวัน, จัดมุมต่าง ๆ ในห้องเรียนให้มีมุมหนังสือ, มีตู้เก็บถือการเรียนการสอน, การจัดป้ายนิเทศ, การประดับตกแต่งห้องเรียน 6) แนวทางเสริมสร้างสมรรถนะครูด้านการจัดทำข้อมูลสารสนเทศ มี 6 แนวทาง ได้แก่ ครูจัดทำแบบบันทึกผลการเรียน, ครูจัดเก็บระเบียบสะสมนักเรียน, ครูนำแบบบันทึกผลการเรียนเข้าห้องสอนทุกครั้ง, ครูมีเอกสารร่องรอยในการให้คะแนน, ครูเช็คชื่อนักเรียนเป็นระยะ ๆ, ครูนำข้อมูลที่เก็บรวบรวมมาบันทึก

สรุปและอภิปรายผล

1. การสังเคราะห์ห้องค์ประกอบและตัวชี้วัดสมรรถนะครูด้านการบริหารจัดการชั้นเรียนสำหรับสถาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 องค์ประกอบสมรรถนะครู

ด้านการบริหารจัดการชั้นเรียนสำหรับสถานศึกษา ประกอบด้วย 6 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) การจัดกิจกรรมในชั้นเรียน 2) การสร้างความสัมพันธ์ทางบวก 3) การกำหนดกฎ ระเบียบ กติกา 4) การสร้างบรรยากาศที่ส่งเสริมการเรียนรู้ 5) การจัดสภาพแวดล้อมภายในชั้นเรียน และ 6) การจัดทำข้อมูลสารสนเทศ ซึ่งองค์ประกอบของสมรรถนะครูด้านการบริหารจัดการชั้นเรียนสำหรับสถานศึกษาทั้ง 6 องค์ประกอบนี้ นับว่าเป็นปัจจัยที่มีความสำคัญอย่างยิ่งในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้เป็น คนดี คนเก่ง และคนมีความสุข ซึ่งเป็นความมุ่งหมายของการจัดการศึกษา ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ดังที่ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2553) ได้กำหนดกรอบสมรรถนะประจำสายงานของครูผู้สอนสมรรถนะที่ 3 ด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน ซึ่งประกอบด้วยความสามารถในการกำกับดูแลชั้นเรียน สร้างบรรยากาศในการจัดการเรียนรู้ จัดทำข้อมูลสารสนเทศประจำชั้นและประจำวิชา

2. การศึกษาสภาพปัจจุบัน สมรรถนะครูด้านการบริหารจัดการชั้นเรียนสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 โดยรวมอยู่ในระดับปานกลางเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านการกำหนดกฎระเบียบ กติกา และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านกระบวนการจัดกิจกรรมในชั้นเรียน ทั้งนี้ เนื่องจาก ครูผู้สอนส่วนใหญ่มองข้ามและไม่เห็นความสำคัญของการบริหารจัดการชั้นเรียน และยังพบว่าครูมีความเข้าใจผิดเกี่ยวกับการบริหารจัดการชั้นเรียน เช่น เข้าใจว่าเพียงแค่มีกการดัดพฤติกรรมนักเรียนก็ถือว่าได้จัดการชั้นเรียนแล้ว การจัดการชั้นเรียนเป็นการจัดการเฉพาะในชั้นเรียนที่อยู่ในอาคารเรียนเท่านั้น การจัดการชั้นเรียนเป็นการเพิ่มภาระให้กับครู และครูผู้สอนส่วนมากจะเข้าใจและให้ความสำคัญในการบริหารจัดการชั้นเรียนกับการจัดสภาพแวดล้อม การสร้างบรรยากาศภายในชั้นเรียน มากกว่าให้ความสำคัญในกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในชั้นเรียน ซึ่งส่งผลต่อผล

สัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน จึงจำเป็นต้องหาแนวทางส่งเสริมพัฒนาอย่างเป็นระบบ เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจให้ครูสามารถบริหารจัดการชั้นเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ Gilpatrick (2010) ได้ทำการวิจัยเรื่องกลยุทธ์การบริหารจัดการชั้นเรียนและการแทรกเสริมพฤติกรรมนักเรียน เพื่อส่งเสริมผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน ผลการวิจัยพบว่า กลยุทธ์ที่ครูจัดการชั้นเรียนได้อย่างมีคุณภาพมีดังนี้ คือ 1) ครูต้องดำเนินการบริหารจัดการชั้นเรียนเชิงรุกเพื่อแก้ปัญหาพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียน 2) ครูมีการทำวิจัยพัฒนานักเรียนเป็นรายบุคคลอย่างทั่วถึง 3) ครูมีภาวะผู้นำในการนำนักเรียนให้ทำตามได้ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ วัชรวิรัตน์ ไชยแสนทา (2550) ได้วิจัยเรื่อง การพัฒนาตัวชี้วัดประสิทธิภาพการบริหารจัดการชั้นเรียนสำหรับครูประจำชั้นระดับปฐมวัย โรงเรียนวัดบางปะกอกกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า ตัวชี้วัดประสิทธิภาพการบริหารจัดการชั้นเรียนที่เหมาะสม จำแนกเป็น 3 องค์ประกอบ คือ ด้านศักยภาพและความรับผิดชอบของครูปฐมวัย ด้านการพัฒนาผู้เรียนและการดูแลชั้นเรียน และด้านพัฒนาการของผู้เรียนสอดคล้องกับ ประทวน มูลหล้า (2552) ได้ศึกษาปัจจัยที่สัมพันธ์กับสมรรถนะการบริหารจัดการชั้นเรียนของครูระดับมัธยมศึกษาช่วงชั้นที่ 3 ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า สมรรถนะการบริหารจัดการชั้นเรียนของครู ระดับมัธยมศึกษาช่วงชั้นที่ 3 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย ได้แก่ การกำกับดูแลชั้นเรียน การจัดทำข้อมูลสารสนเทศชั้นเรียน และการจัดบรรยากาศการจัดการเรียนการสอนการศึกษาสภาพที่พึงประสงค์สมรรถนะครูด้านการบริหารจัดการชั้นเรียนสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน อยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดสามอันดับ

แรก คือ การกำหนดกฎระเบียบ กติกา การสร้างบรรยากาศที่ส่งเสริมการเรียนรู้การจัดกิจกรรมในชั้นเรียน และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการจัดสภาพแวดล้อมภายในชั้นเรียน ซึ่งแสดงให้เห็นว่าครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 24 มีความต้องการพัฒนาการบริหารจัดการชั้นเรียน ด้านกฎระเบียบวินัยของผู้เรียน การส่งเสริมและจัดสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกให้เอื้อต่อ กระบวนการจัดการเรียนรู้ มีแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายและมีประสิทธิภาพ และที่สำคัญ คือ กระบวนการจัดการในชั้นเรียนต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เรียนเต็มตามศักยภาพ มีการออกแบบการเรียนรู้ วิธีการวัดและประเมินผลที่ชัดเจน สอดคล้องตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาที่กำหนดซึ่งวิสุทธิ เวียงสมุทร (2553) ได้กล่าวถึงการพัฒนาครูว่าเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพด้านทักษะ ความชำนาญในการทำงาน ตลอดจนการปรับเปลี่ยนบุคลากรทุกระดับให้เป็นไปในทิศทางร่วมสัมมนาทั้งในและนอกสถานที่ เพื่อให้บุคลากรสามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพสู่ความสำเร็จตามเป้าหมายขององค์กร และสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2556) ได้สรุปแนวทางในการพัฒนาครูและผู้บริหารว่า รูปแบบกิจกรรมและผู้บริหารสถานศึกษาส่วนใหญ่เน้นการพัฒนาเพื่อแก้ปัญหาที่มีอยู่การพัฒนาครูจริงในโรงเรียนโดยใช้แนวทางมีส่วนร่วม การดำเนินงานใช้การจัดปัจจัยสนับสนุนหลายรูปแบบ ได้แก่ การอบรม เพื่อให้ความรู้แก่ครูโดยตรงในเรื่องที่ครูต้องการให้คำปรึกษาโดยผู้เชี่ยวชาญทั้งเป็นกลุ่มและรายกรณี การจัดกิจกรรมสร้างความตระหนักทางวิชาชีพการเรียนรู้ด้วยตนเองของครู การจัดหาแหล่งเรียนรู้เพื่อเพิ่มพูนความรู้สำหรับครูการสร้างบรรยากาศความเป็นกัลยาณมิตรระหว่างเพื่อนครู การรวมกลุ่มแก้ปัญหา การแลกเปลี่ยนเรียนรู้แบบเป็นกันเอง การสร้างครูแกนนำให้เป็นครูที่เลี้ยงให้เป็นที่ปรึกษาและฝังตัวอยู่ในโรงเรียน มีหน้าที่คอยให้ความช่วยเหลือและเรียนรู้ไปด้วยกันในระหว่างการปฏิบัติงานการใช้ผู้เชี่ยวชาญจากภายนอกเข้าร่วมให้ความรู้แก่ครู

และผู้บริหารเป็นระยะ ๆ การวิจัยในชั้นเรียนการ เรียนรู้ผ่านเครือข่ายสังคม เป็นต้น ซึ่งกิจกรรมทุก อย่างเน้นดำเนินการภายในโรงเรียนและต้องไม่ส่ง ผลกระทบต่อการเรียนของนักเรียน สอดคล้องกับผล การวิจัยของ Etheridge (2010) ที่ได้ทำวิจัยเรื่อง ผลกระทบของการสร้างระเบียบวินัยอย่างเหมาะ สมต่อพฤติกรรมก่อนของนักเรียน ผลการวิจัย พบว่า จำนวนนักเรียนที่ทำผิดระเบียบวินัยลดลง รูปแบบการสร้างระเบียบวินัยอย่างเหมาะสมนำไปสู่การลดลงของจำนวนนักเรียนที่ถูกพักการเรียน และการออกกลางคันของนักเรียนได้ สอดคล้องกับ ผลการวิจัยของ มะลิวัน สมศรี (2558) ที่ได้ศึกษา การพัฒนาคู่มือพัฒนาสมรรถนะทางวิชาการของ ครูผู้สอนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2 พบว่า องค์ ประกอบของสมรรถนะทางวิชาการของครูผู้สอนใน สถานศึกษา ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบหลัก ได้แก่ การบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ การพัฒนาผู้เรียน การบริหารจัดการชั้นเรียน และ การวิเคราะห์การสังเคราะห์และการวิจัยเพื่อพัฒนา ผู้เรียน และผลการศึกษาศาพความต้องการในการ พัฒนาสมรรถนะทางวิชาการของครูผู้สอนในสถาน ศึกษา พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อ พิจารณารายด้านพบว่า ด้านที่มีคะแนนสูงสุด คือ ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียนและด้านที่มีคะแนน ต่ำสุด คือ ด้านการพัฒนาผู้เรียน

3. การพัฒนาแนวทางเสริมสร้างสมรรถนะ ครูด้านการบริหารจัดการชั้นเรียนสำหรับสถาน ศึกษา พบว่า แนวทางเสริมสร้างสมรรถนะครูการ จัดกิจกรรมในชั้นเรียนมี 10 แนวทาง แนวทางเสริม สร้างสมรรถนะครูการสร้างความสัมพันธ์ทางบวก มี 7 แนวทาง แนวทางเสริมสร้างสมรรถนะครูการ กำหนดกฎระเบียบ กติการมี 7 แนวทาง แนวทาง เสริมสร้างสมรรถนะครูการสร้างบรรยากาศที่ส่งเสริมการเรียนรู้มี 5 แนวทาง แนวทางเสริมสร้าง สมรรถนะครูการจัดสภาพแวดล้อมภายในชั้นเรียน มี 11 แนวทาง แนวทางเสริมสร้างสมรรถนะครูการ จัดทำข้อมูลสารสนเทศมี 6 แนวทาง และผลการ

ประเมินการพัฒนาแนวทางเสริมสร้างสมรรถนะครู ด้านการบริหารจัดการชั้นเรียนสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 พบว่า โดยรวมมีความเหมาะสมและความ เป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุด และเมื่อพิจารณา เป็นรายด้าน พบว่าทุกด้านมีความเหมาะสมและ ความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจ เป็นเพราะผู้ทรงคุณวุฒิที่ประเมินความเหมาะสม และความเป็นไปได้ ของการพัฒนาแนวทางเสริม สร้างสมรรถนะครูด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน สำหรับสถานศึกษา ประกอบด้วย ศึกษานิเทศก์ที่ ดูแลด้านการจัดการเรียนการสอนของครูผู้สอน ครู ที่ประสบความสำเร็จด้านการจัดการเรียนรู้ที่ได้รับ รางวัลทรงคุณค่า สพฐ. OBEC AWARDS และผู้ บริหารสถานศึกษาหรือครูที่มีวุฒิการศึกษาสาขา วิจัยและประเมินผลทางการศึกษา ซึ่งเป็นบุคคล ที่มีความรู้และความเข้าใจในเกี่ยวกับการบริหาร จัดการชั้นเรียนเป็นอย่างดี และเมื่อผู้ทรงคุณวุฒิ พิจารณาการพัฒนาแนวทางสมรรถนะครูด้านการ บริหารจัดการชั้นเรียน ในสถานศึกษาที่ผู้วิจัยสร้าง ขึ้นแล้วนั้น พบว่า ผู้วิจัยมีการนำเอาข้อมูลจากผล การศึกษาในระยะที่ 1 ระยะที่ 2 ผนวกกับผลการ วิเคราะห์ข้อเสนอแนะและความคิดเห็นของกลุ่ม ตัวอย่าง ในตารางการวิเคราะห์องค์ประกอบการ บริหารจัดการชั้นเรียน มาเป็นข้อมูลในการสร้าง แนวทางการพัฒนาสมรรถนะครูด้านการบริหาร จัดการชั้นเรียนสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 อีกทั้ง เมื่อเห็นองค์ประกอบการดำเนินงาน วิธีดำเนิน ภา และผลการดำเนินงาน ทำให้สามารถตัดสินใจที่จะประเมินออกมาได้ว่า การพัฒนาแนวทาง สมรรถนะครูด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน ที่ผู้ วิจัยสร้างขึ้นมานั้น มีความเหมาะสมและความเป็น ไปได้อยู่ในระดับมากที่สุด สอดคล้องกับผลการ วิจัยของ มะลิวัน สมศรี (2558) ที่ได้ศึกษา การ พัฒนาคู่มือพัฒนาสมรรถนะทางวิชาการของครูผู้ สอนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การ ศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2 ผลการวิจัยสรุป

ว่า ผลการสร้างคู่มือพัฒนาสมรรถนะทางวิชาการของครูผู้สอนในสถานศึกษามีความเป็นประโยชน์ ความเหมาะสม ความสอดคล้องและความเป็นไปได้ อยู่ในระดับมากที่สุด สอดคล้องกับผลการวิจัยของ สมหวัง มหาวิน (2554) ที่ได้ศึกษาการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะครูด้านการบูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่นในหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผลการวิจัยสรุปว่าหลักสูตรฝึกอบรมที่ผ่านการประเมินจากผู้เชี่ยวชาญ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน โดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ครูมีความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับหลักสูตรแกนกลางและหลักสูตรสถานศึกษา ครูมีความรู้ความเข้าใจ ในเจตคติ และด้านทักษะปฏิบัติ หลังการทดลองสูงกว่าการทดลอง

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

1.1 การพัฒนาแนวทางเสริมสร้างสมรรถนะครูด้านการบริหารจัดการชั้นเรียนสำหรับสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 ควรนำแนวทางเสริมสร้างสมรรถนะครู

ด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน ไปใช้ในสถานศึกษา และมีการติดตามการนำไปใช้เพื่อให้เกิดประสิทธิผลของงาน

1.2 ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการพัฒนาแนวทางเสริมสร้างสมรรถนะครูด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน สำหรับสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 หรือที่มีบริบทใกล้เคียงกันนำไปประยุกต์ใช้ เพื่อพัฒนาแนวทางเสริมสร้างสมรรถนะครูด้านการบริหารจัดการชั้นเรียนให้ต่อเนื่องและยั่งยืนต่อไป

2. ข้อเสนอแนะในการศึกษาค้นคว้าต่อไป

2.1 ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับประสิทธิผลการพัฒนาแนวทางเสริมสร้างสมรรถนะครูด้านการบริหารจัดการชั้นเรียนสำหรับสถานศึกษา

2.2 ควรมีการวิจัยเพื่อพัฒนาแนวทางเสริมสร้างสมรรถนะครูด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน สำหรับสถานศึกษา เช่น ระดับประถมศึกษา ระดับมัธยมศึกษา ของครูผู้สอนในสำนักงานเขตพื้นที่ที่แตกต่างกัน

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2553). *แนวทางการนำจุดเน้นการพัฒนาผู้เรียนสู่การปฏิบัติ*. กรุงเทพฯ: องค์การความร่วมมืออาเซียนและพัสดุดัชนี.
- คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2553). *คู่มือการประเมินสมรรถนะครู สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2553*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- ญาณภัทร สีหะมงคล. (2552). "การวิจัยและพัฒนา" คืบค้นวันที่ 28 มีนาคม 2552 จาก http://www.ntc.ac.th/news/ntc_50/research/20/res
- ประทวน มูลหล้า. (2552). *ปัจจัยที่สัมพันธ์กับสมรรถนะการบริหารจัดการชั้นเรียนของครู ระดับมัธยมศึกษาช่วงชั้นที่ 3 ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษารุงเทพมหานคร เขต 1*. ปรินญาณินพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- พรวิทย์ จันทรศิริลิล. (2554). *การพัฒนาสมรรถนะทางการบริหาร*. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

- มะลิวัน สมศรี. (2558). การพัฒนาคู่มือพัฒนาสมรรถนะทางวิชาการของครูผู้สอนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- เลขาธิการสภาการศึกษา. (2556). บทวิเคราะห์สถานภาพการพัฒนาครูทั้งระบบและข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาครูเพื่อคุณภาพผู้เรียน. กรุงเทพฯ: บริษัทพริกหวานกราฟฟิค จำกัด.
- วัชรวิวรรณ ไชยแสนทา. (2550). การพัฒนาตัวชี้วัดประสิทธิผลการบริหารจัดการชั้นเรียนสำหรับครูประจำชั้นระดับปฐมวัยศึกษา โรงเรียนวัดบางปะกอก กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- วิสุทธิ เวียงสมุทร. (2553). การพัฒนารูปแบบการพัฒนาครูในการจัดการเรียนรู้ กลุ่มสาระ การเรียนรู้คณิตศาสตร์ ช่วงชั้นที่ 1-2. วิทยุการศึกษาคุขภูมิบัณฑิต. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- วัลลภา เทพหัสติน ณ อยุธยา. (2544). การพัฒนาการเรียนการสอนทางการอุดมศึกษา. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สมหวัง มหาวัง. (2554). การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะครูด้านการบูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่นในหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน. วิทยานิพนธ์ กศ.ด. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24. (2557). แผนปฏิบัติการประจำปี 2559. กอพลินธุ์: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24.
- Etheridge, Tasha R. (2010). *Assertive Discipline and its Impact on Disruptive Behavior*. Minnesota: Capella University.
- Gilpatrick, Robin Sue Holzworth. (2010). *Classroom Management Strategies and Behavioral Interventions to Support Academic Achievement*. Minnesota: Walden University.